

MACDARA WOODS

Tűz és hó és jelmezbál

*Télen a tűz gyönyörű
gyönyörű akár a zene
beragyogja a barlangot –
odakint a hazafelé tartó tömeg
araszoló kocsisor az úton – elérni
a telefonos segélyszolgálatot
háromórás hazaút hóesésben
belepte a legtávolabbi hegyet
ahol a felhőkben lapul az összes tél*

*A nap nyugtalanul fordul estbe
sötét lesz és sötétebb egyre
és te kisfiam hazaérkezéskor
győzedelmesen lovagolva a szél
hátán – nyurgán és majdnem tízévesen
hajadban konfettivel sikeresen
hazaértél a jelmezbálból
oldaladon két fekete karddal
és aranynyelű késszel*

*Érzem a hideget és hallom
a hó tompa hangját
amikor belépsz –
képzeletbeli fehér skorpiók
pattognak az izzó vasrácsra
a pusztulás képei beégtek –
Télen a tűz gyönyörű
és bőkezű akár a zene – bárcsak
hazaérrél mindig így sértetlen
a tűzben a hóban a jelmezbáliban*

Zsille Gábor fordítása

Bármiféle misztifikáció nélkül állíthatom, hogy a vers tematikájának egységesnek kell lennie, jóllehet rengeteg változót hordoz magában. Másképpen szólva, minden csak addig működik, amíg összhangban áll a világ egyéb dolgaival. Egyfajta fegyelmelt káosz ez.

Az emberi kapcsolatokat egy forgalmas utcához hasonlíthatjuk, folyamatos balesetekkel, összeütközésekkel és robbanásokkal, bár ez mégsem egészen így zajlik. A költői idő persze más, ott valóban megtörténnek az események, a költő szinte mindvégig észrevétlenül hagy maga mögött taxisokat, gyalogosokat, kerékpárosokat, miközben azon töpreng, hogyan juthattak el bárhová is. Szerencsés esetben a költő útközben felismer néhány, örökre szétválasztott pontokként megjelenő mintázatot.

Versem a hideggel kezdődik. Húshagyókedd Umbriában, kezdetét veszi a nagybőjt és az egész időszakra érvényes alkoholmentesség. „Télen a tűz gyönyörű”, mondja szomszédom. „Beragyogja a barlangot”, válaszolom. S ez mindennek az alapja – ebben a né-

hány szóban benne van az emberiség egész története, majd a vers a saját narratív idejében folytatódik.

Fiam éppen most ér haza a helyi farsangról, ahová Zorrónak öltözve ment, és diadalittasan, a komor sötétség veszélyeitől megmenekülve, a hős archetípusaként tér vissza felderítőúttjáról.

És végül rám talál a kandalló mellett, ahol üldögélek, s abban a kegyben részesít, hogy azonnal hallhatom, láthatom a kinti világból hazahozott élményeket. Igaz, ezúttal biztonságban hazaért, mégis, a tűzbe bámulva egy titkos veszélyérzet képe vésődik belém.

Ennek ellenére újra megélem, hogy a téli tűz gyönyörű; nem fenyegető, hanem gondoskodó, akár egy ingyenes telefonos segélyszolgálat, melegít és beragyogja a barlangot. Ehhez csak annyit tehetek hozzá, amit minden szülőnek ki kell mondania, amikor eljön az idő: „Menj, Isten óvjon, térj haza biztonságban.” Később pedig: „Isten hozott újra itthon!”

Ilyen körülmények között minden megvalósulhat.

Szeli Valéria fordítása